

**KONFERENCIA AZ EURÓPAI UNIÓHOZ
TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁSRÓL
– ALBÁNIA –**

**Brüsszel, 2025. szeptember 12.
(OR. en)**

AD 15/25

LIMITE

CONF-ALB 12

CSATLAKOZÁSI DOKUMENTUM

Tárgy: AZ EURÓPAI UNIÓ KÖZÖS ÁLLÁSPONTJA
– 4. témakör: Zöld menetrend és fenntartható összeköttetések

AZ EURÓPAI UNIÓ KÖZÖS ÁLLÁSPONTJA

(Albánia AD 10/25 CONF-ALB 9 tárgyalási álláspontja nyomán)

4. tárgyalási témakör:

Zöld menetrend és fenntartható összeköttetések

Beleértve a következő fejezeteket: 14. – Közlekedéspolitika, 15. –Energia, 21. – Transzeurópai hálózatok, 27. – Környezetvédelem és éghajlatváltozás

Az Európai Unió ezen álláspontja az Albániával tartandó csatlakozási konferenciára kidolgozott általános álláspontján (AD 5/22 CONF-ALB 2) alapul, és megfelel az abban jóváhagyott tárgyalási alapelveknek, különösen az alábbiaknak:

- az Albánia vagy az EU által a tárgyalások valamely konkrét fejezetére vonatkozóan kifejtett nézetek nem befolyásolhatják az egyéb fejezetekkel kapcsolatban kialakítandó álláspontot,
- az egyes konkrét fejezetekről szóló tárgyalások során elért – akár részleges – megállapodások mindaddig nem tekinthetők véglegesnek, amíg valamennyi fejezetről átfogó megállapodás nem születik,

valamint megfelel a tárgyalási keret 2., 3., 5., 10., 16., 23., 26., 31., 38., 45., 46., 47. és 48. pontjában meghatározott követelményeknek.

Az EU ösztönzi Albániát jogszabályai uniós vívmányokkal való összehangolásának, valamint a vívmányok hatékony alkalmazásának és végrehajtásának folytatására, és általánosságban arra, hogy már a csatlakozást megelőzően dolgozzon ki az EU-éhoz a lehető legközelebb álló szakpolitikákat és eszközöket.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia az AD 10/25 CONF-ALB 9 álláspontjában elfogadja a 4. témakörre vonatkozó, 2025. június 16-án hatályban lévő uniós vívmányokat, valamint kijelenti, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozásának időpontjára készen fog állni azok végrehajtására, kivéve a 27. fejezet keretébe tartozó vívmányokat, amelyek tekintetében átmeneti időszakot kér a levegőminőség, a vízminőség, a hulladékgazdálkodás, a vegyi anyagok, az ipari szennyezés és a kockázatkezelés területén.

Általános válaszként Albánia átmeneti intézkedések iránti kérelmére, az EU emlékeztet azon általános tárgyalási álláspontjára, amely szerint az átmeneti intézkedések rendkívüliek, időtartamuk és hatályuk tekintetében korlátozottak, és azokat az uniós vívmányok alkalmazásának szakaszait egyértelműen meghatározó tervnek kell kísérnie. Nem járhatnak az EU szabályainak vagy szakpolitikáinak módosításával, nem akadályozhatják azok megfelelő működését, és nem vezethetnek a verseny jelentős torzulásához. Az EU nyugtázza, hogy Albánia – tárgyalási álláspontjának szerves részeként – irányelv-, illetve rendeletspecifikus végrehajtási terveket kíván elfogadni. Az EU hangsúlyozza, hogy ez az átmeneti időszakokkal kapcsolatos további munka egyik előfeltétele, különösen annak érdekében, hogy az érintett irányelvekkel, illetve rendeletekkel való összehangolásra vonatkozóan az ország folyamatosan zajló, részletes és költségvetéssel ellátott terveket nyújtson be. A kérelmek érdemi vizsgálatának lehetővé tétele érdekében az EU hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Albánia a tárgyalások korai szakaszában benyújtsa az irányelv-, illetve rendeletspecifikus végrehajtási terveket, valamint azokba belefoglalja az alábbiakban felsorolt valamennyi elemet.

Ezen irányelv-, illetve rendeletspecifikus végrehajtási tervek benyújtása nem befolyásolja az EU azon álláspontját, hogy elfogadja-e az átmeneti időszakokra vonatkozó albán kérelmeket. Az EU nyugtázza továbbá, hogy Albánia rendszeres időközönként jelentést fog tenni az irányelv-, illetve rendeletspecifikus végrehajtási tervek végrehajtásáról.

1. 14. fejezet – Közlekedéspolitika

Az EU nyugtázza, hogy Albánia erőfeszítéseket tett a **közúti közlekedésre** vonatkozó uniós vívmányokkal való jogszabályi összehangolás érdekében, és hangsúlyozza, hogy további előrelépésre van szükség.

Az EU megállapítja, hogy Albániának teljes mértékben össze kell hangolnia jogszabályait az euromatrica-irányelvvel¹, az európai elektronikus útdíjszedési szolgáltatásról (EETS) szóló irányelvvel², valamint a díjakra és a válság esetén teendő intézkedésekre³, a tiszta üzemű járművekre⁴, az intelligens közlekedési rendszerre (ITS)⁵ és az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájára (AFIR)⁶ vonatkozó uniós vívmányokkal. Albánia jogszabályai jelenleg csak részben igazodnak az össztömegről és a méretekről szóló jogszabályhoz⁷. Bár a fogalommeghatározások összhangban vannak az irányelvvel, kulcsfontosságú elemek – így például az össztömegre és a hosszúságra vonatkozó követelmények – még nem kerültek beépítésre a nemzeti jogba.

¹ Az 1999/62/EK irányelv.

² Az (EU) 2019/520 irányelv.

³ A 4058/89/EGK rendelet és a 3916/90/EGK rendelet.

⁴ Az (EU) 2019/1161 irányelv.

⁵ Az (EU) 2010/40 irányelv.

⁶ Az (EU) 2023/1804 rendelet.

⁷ A 96/53/EK irányelv.

Az EU hangsúlyozza, hogy az ITS-re vonatkozó korábbi uniós vívmányok alapján előírtaknak megfelelően folytatni kell a jogszabályi összehangolást, és nemzeti hozzáférési pontokat kell létrehozni.

Az EU meglelégedéssel nyugtázza Albánia arra irányuló erőfeszítéseit, hogy teljes mértékben megfeleljen a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezelésére vonatkozó uniós vívmányokban foglalt követelményeknek. Az EU emlékeztet arra, hogy a megkülönböztető jelzések és a közúti közlekedésbiztonság területén a jogszabályok még nincsenek teljes mértékben összehangolva az uniós vívmányokkal, többek között a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértésekre vonatkozó információk határokon átnyúló cseréjéről szóló irányelvvel⁸.

Az EU meglelégedéssel nyugtázza, hogy Albánia összehangolta jogszabályait a gépjárművezetők képzésére vonatkozó uniós vívmányokkal⁹, és üdvözli a vezetői engedélyekre vonatkozó uniós vívmányok¹⁰ vonatkozásában bejelentett jogszabályi összehangolást. Az EU hangsúlyozza, hogy a nemzeti jogszabályoknak teljes mértékben összhangban kell lenniük a járművek méretére és össztömegére vonatkozó uniós rendelkezésekkel¹¹. Az EU kiemeli a közúti fuvarozókra¹² és az áru fuvarozási piachoz való hozzáférésre¹³ vonatkozó uniós vívmányokkal való jogszabályi összehangolás szükségességét. Az EU hangsúlyozza a nemzetközi személyszállításra vonatkozó uniós vívmányok¹⁴ teljes körű végrehajtásának fontosságát, különös tekintettel az I. mobilitási csomaggal bevezetett új rendelkezésekre.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia részben összehangolta jogszabályait a szociális rendelkezésekkel, többek között a vezetési és a pihenőidő tekintetében¹⁵, valamint további erőfeszítésekre kéri fel Albániát a teljes körű végrehajtás érdekében. Az EU sürgeti Albániát, hogy biztosítsa a menetíró készülékek teljes körű bevezetését, és tegye teljessé az intelligens változatra való átállást.

A **vasúti közlekedést** illetően az EU üdvözli az infrastruktúra működtetése és a vasúti műveletek elkülönítése tekintetében tett lépéseket. Ezek szétválasztása az egységes európai vasúti térség sarokkövét képezi. Az EU sürgeti a vasútbiztonság, az intézményi keret és az átjárhatósági előírások folyamatos javítását, valamint az Európai Vasúti Ügynökséggel (ERA) való szorosabb együttműködést. Az EU hangsúlyozza továbbá, hogy Albániának össze kell hangolnia jogszabályait a versenyképes áru fuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatra vonatkozó uniós vívmányokkal¹⁶, és végre kell hajtania azokat, ami biztosítja az uniós közlekedési hálózatba való nagyobb fokú integrációt.

⁸ Az (EU) 2015/413 irányelv.

⁹ Az (EU) 2022/2561 irányelv.

¹⁰ A 2006/126/EK irányelv.

¹¹ Mivel a nehézgépjárművekre vonatkozó egyes értékek eltérnek a 96/53/EK irányelv I. mellékletében foglalt értékektől.

¹² Az 1071/2009/EK rendelet.

¹³ Az 1072/2009/EK rendelet.

¹⁴ Az 1073/2009/EK rendelet és a 361/2014/EU rendelet.

¹⁵ Az 561/2006/EK rendelet.

¹⁶ Az (EU) 2016/2370 irányelvvel módosított 2012/34/EU irányelv és a vonatkozó végrehajtási jogi aktusok.

Az EU felkéri Albániát, hogy hangolja össze jogszabályait a **kombinált áru fuvarozásról szóló irányelvvel**¹⁷, és ennek keretében teljes mértékben igazodjon a vasúti és a vízi közlekedésre az EU által való átálláshoz.

Az EU üdvözli, hogy Albánia összehangolta jogszabályait a légi **utasok jogaira** vonatkozó uniós vívmányokkal, valamint arra ösztönzi Albániát, hogy folytassa a jogszabályi összehangolást az autóbusszal közlekedő, a vízi közlekedést, illetve a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogaival¹⁸, többek között a fuvarozók felelősségére, valamint a végrehajtó szervek és felügyeleti tevékenységeik megerősítésére vonatkozó uniós rendelkezésekkel.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia előrelépést ért el jogszabályainak a piacra jutás vonatkozásában a **légi közlekedés** területére vonatkozó uniós vívmányokkal való összehangolásában. Az EU üdvözli, hogy Albánia összehangolta jogszabályait a repülőtéri díjakra és a földi kiszolgálásra vonatkozó uniós vívmányokkal. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának össze kell hangolnia jogszabályait a következőkre vonatkozó uniós vívmányokkal: a légi közlekedés biztonsága, repülőterek, repülőgép-személyzet, drónok, információbiztonság, szolgáltatások, „Egységes európai égbolt” légiforgalmi szolgáltatási kutatás (SESAR), piaci működés, környezeti zaj, munkaidő, a légi közlekedés védelme, valamint a légi közlekedési események jelentése, illetve a légijármű-balesetek és -események kivizsgálása. Az EU nyugtázza továbbá, hogy Albánia részleges jogharmonizációt valósított meg a polgári légi közlekedés védelme tekintetében, és hangsúlyozza, hogy ezen a területen folytatnia kell a jogszabályi összehangolásra irányuló erőfeszítéseket.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia részben összehangolta jogszabályait a **tengeri szállításra és a tengeri védelemre** vonatkozó uniós vívmányokkal, valamint arra ösztönzi az országot, hogy folytassa a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésére vonatkozó jogi keretének javítását, elsősorban az interoperabilitás, a jelentéstétel és a műszaki előírások terén. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának össze kell hangolnia jogszabályait a tengeri kikötőkre és a tengerészeti biztonságra vonatkozó uniós vívmányokkal, többek között olyan területeken, mint például a közösségi hajómegfigyelés, a tartályhajók kialakítására vonatkozó követelmények és a lobogó szerinti állam általi ellenőrzés. Az EU ösztönzi a környezeti hatások és a szennyezés csökkentésére irányuló uniós vívmányokkal való jogszabályi összehangolásra irányuló erőfeszítéseket folytatását, a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO), valamint a tengeri közlekedés biztonságával és a hajókról történő szennyezés megelőzésével foglalkozó bizottság által megállapított követelményeknek való megfelelés mellett.

¹⁷ A 92/106/EGK irányelv.

¹⁸ A 181/2011/EU rendelet, az 1177/2010/EU rendelet és az (EU) 2021/782 rendelet.

Az EU üdvözlí, hogy Albániát törölték a kikötő szerint illetékes állam által végzett ellenőrzésről szóló Párizsi Memorandum „feketelistájáról”, és nyugtázza, hogy az ország jelenleg a „szürkelistán” szerepel. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának fel kell gyorsítania jogszabályai összehangolását a kikötő szerint illetékes állam általi ellenőrzésre vonatkozó uniós vívmányokkal, és felkéri Albániát, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést a Párizsi Memorandumhoz való csatlakozás érdekében.

Az EU arra ösztönzi Albániát, hogy teljes mértékben hangolja össze jogszabályait a kikötővédelem fokozására¹⁹ vonatkozó uniós vívmányokkal, valamint a hajók és kikötőlétesítmények védelmének fokozásáról szóló rendelettel²⁰, amelyek túlmutatnak a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet által elfogadott, a hajók és kikötőlétesítmények védelmére vonatkozó nemzetközi szabályzatban foglalt kötelező nemzetközi intézkedéseken.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia nem rendelkezik hajózható **belvízi víziutakkal**, az országban csak kedvtelési célú tavi hajózás történik. Az ország nem rendelkezik az EU-val közös vízgyűjtőkkel, bár az Észak-Macedóniával és Montenegróval közös tavak vonatkozásában nemzetközi szállítási megállapodások vannak érvényben. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának össze kell hangolnia jogszabályait a hajókra, a piacra jutásra, a munkahelyekre és a készségekre, valamint a környezetvédelmi normákra vonatkozó uniós vívmányokkal. A folyami információs rendszerekre vonatkozó uniós vívmányok csak akkor alkalmazandók Albániára, ha az ország integrálni kívánja tavaít a transzeurópai közlekedési hálózatokba.

Az EU hangsúlyozza, hogy a környezetvédelmi megfontolásokat integrálni kell a közlekedési ágazatba, és felkéri Albániát, hogy ez történjen meg a közlekedés területére vonatkozó uniós vívmányok végrehajtási szakaszában.

Az EU arra ösztönzi Albániát, hogy – többek között a közbeszerzési szerződések, az engedélyek és az ellenőrzések vonatkozásában – a feddhetetlenségre, az elszámoltathatóságra és az átláthatóságra irányuló konkrét intézkedések révén folytassa a **korrupció elleni küzdelmet a közlekedéspolitika területén**.

¹⁹ A 2005/65/EK irányelv.

²⁰ A 2004/725/EK rendelet.

2. 15. fejezet – Energia

A **horizontális energiaügyi jogszabályok** tekintetében az EU üdvözli a 2021–2030-as időszakra szóló albán nemzeti energia- és klímatervet, valamint felkéri Albániát, hogy az Energiaközösség 2030-ra vonatkozó célkitűzéseivel és ajánlásaival összhangban véglegesítse e terv felülvizsgálatát és aktualizálását. Az EU sürgeti Albániát, hogy folytassa nemzeti jogszabályainak az irányítási rendelettel²¹ való összehangolását, és mutasson fel eredményeket a végrehajtás terén.

Az EU hangsúlyozza, hogy be kell építeni az albán jogszabályokba az Energiaközösség 2030-ra vonatkozó **energiahatékonysági** célkitűzéseit. Az EU sürgeti Albániát, hogy gyorsítsa fel az energiahatékonyságra vonatkozó uniós vívmányokkal – különösen az energiahatékonysági irányelvvel²² és az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelvvel²³ – való jogszabályi és intézményi összehangolást, beleértve a szükséges alkalmazandó szankciókat is. Az EU felkéri Albániát, hogy hosszú távú korszerűsítési stratégia végrehajtása, valamint a környezettudatos tervezésre és a termékekre vonatkozó előírásokkal való jogszabályi összehangolás révén fejlessze tovább jogszabályait. Az EU meglelégedéssel nyugtázza, hogy Albánia összehangolta jogszabályait az energiacímkézésre²⁴ vonatkozó uniós vívmányokkal, ami hozzájárul az energiahatékonyság javításához.

Az EU üdvözli Albániának a **megújuló energiára** vonatkozó célértékekkel kapcsolatos törekvéseit, és hangsúlyozza, hogy véglegesíteni kell a megújuló energiára vonatkozó uniós vívmányokkal való jogszabályi összehangolást, különösen a bioüzemanyagok tekintetében. Az EU hangsúlyozza, hogy a megújuló energia elterjedésének felgyorsítása érdekében le kell zárni az engedélyezésre vonatkozó uniós vívmányokkal²⁵ való jogszabályi összehangolást. Az EU felkéri Albániát, hogy biztosítsa a megújuló forrásokból előállított energia²⁶ előmozdítására irányuló képességét.

Az EU sürgeti Albániát, hogy elegendő készlet fenntartásával biztosítsa a gáz-, a villamosenergia- és az olajellátás **biztonságát**, valamint kezdje meg e tartalékok létrehozását. Az EU felkéri Albániát, hogy a gáz tekintetében hajtsa végre a tehermegosztási mechanizmusra vonatkozó kulcsfontosságú rendelkezéseket, és zárja le a tanúsítási eljárásokat. Az EU felkéri továbbá Albániát, hogy a villamos energia tekintetében hangolja össze jogszabályait a kockázatokra való felkészülésre²⁷ vonatkozó uniós vívmányokkal. Az EU hangsúlyozza az olajkészletezésre²⁸ vonatkozó uniós vívmányokkal való további jogszabályi összehangolás folytatásának fontosságát.

²¹ Az (EU) 2018/1999 rendelet.

²² Az (EU) 2018/2002 irányelv.

²³ Az (EU) 2018/844 irányelvvel módosított 2010/31/EU irányelv. Ezt a jogi keretet az (EU) 2024/1275 irányelv (átdolgozás) hatályon kívül helyezte.

²⁴ Az (EU) 2017/1369 rendelet.

²⁵ Az (EU) 2022/2577 rendelet.

²⁶ Az (EU) 2018/2001 irányelv, az (EU) 2018/1999 rendelet és a 98/70/EK irányelv módosításáról módosításáról szóló (EU) 2023/2413 irányelv.

²⁷ Az (EU) 2019/941 rendelet.

²⁸ A 2009/119/EK tanácsi irányelv.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia előrelépést tett a **villamosenergia-piac integrációjáról szóló csomag**²⁹ terén, valamint sürgeti a teljes körű jogszabályi összehangolást és a végrehajtást. Az EU üdvözli az átvitelrendszer-üzemeltető szétválasztását és tanúsítását, valamint kiemeli a versenyképes villamosenergia-piac létrehozása érdekében tett lépéseket. Az EU sürgeti Albániát, hogy hangolja össze jogszabályait a kapacitásfelosztásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére, valamint a villamos energia kiegyenlítő szabályozására és a hosszú távú kapacitásfelosztásra vonatkozó iránymutatásokkal, a rendszerüzemeltetési iránymutatásokkal, a vészhelyzeti és helyreállítási üzemi és kereskedelmi szabályzattal, továbbá hozzon létre napon belüli piacot a regionális és uniós villamosenergia-rendszerekkel való további integráció érdekében.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia erőfeszítéseket tett jogszabályainak a **belső gázpiacra**³⁰ vonatkozó uniós vívmányokkal való összehangolására, valamint sürgeti az országot, hogy maradéktalanul hajtsa végre különösen a nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról szóló rendelet teljes körű végrehajtásán alapuló modellt, valamint az Energiaszabályozók Európai Uniók Együttműködési Ügynöksége³¹ által meghatározott követelményeket. Az EU hangsúlyozza, hogy az energetikai szabályozó szerv hatáskörén keresztül Albániának folytatnia kell a földgázpiaci szabályok végrehajtását.

Az EU nyugtázza, hogy a **nukleáris biztonság és a nukleáris biztosítékok, illetve a sugárvédelem és a sugárzással kapcsolatos biztosítékok** tekintetében Albánia részben összehangolta jogszabályait az **Euratomra vonatkozó uniós vívmányokkal**. Az EU felkéri Albániát, hogy zárja le az Euratom követelményeivel való jogalkotási, intézményi és operatív összehangolást. Ez magában foglalja annak biztosítását is, hogy az Euratomra vonatkozó valamennyi elsődleges és másodlagos jogszabály – amelyek valamennyi uniós tagállamra alkalmazandók, függetlenül attól, hogy állítanak-e elő nukleáris energiát vagy sem – megfelelően beépüljön Albánia nemzeti jogába. Ezenkívül az EU arra ösztönzi Albániát, hogy fokozza az Európai Közösség radiológiai veszélyhelyzet esetén történő gyors információcseréjéhez (ECURIE) és az európai radiológiai adatcsere-platformhoz (EURDEP) való csatlakozását célzó erőfeszítéseit. Az EU arra ösztönzi Albániát, hogy – többek között a közbeszerzési szerződések, az engedélyek és az ellenőrzések vonatkozásában – a feddhetetlenségre, az elszámoltathatóságra és az átláthatóságra irányuló konkrét intézkedések révén folytassa a **korrupció elleni küzdelmet az energiapolitika területén**.

²⁹ Az (EU) 2019/944 irányelv, az (EU) 2019/943 rendelet, az (EU) 2019/942 rendelet és az (EU) 2019/941 rendelet.

³⁰ A 2009/73/EK irányelv – beleértve a gázipari üzemi és kereskedelmi szabályzatokat –, az (EU) 2017/460 rendelet, az (EU) 2017/459 rendelet, az (EU) 2015/703 rendelet és az 1227/2011/EU rendelet.

³¹ Az (EU) 2019/942 rendelet.

3. 21. fejezet – Transzeurópai hálózatok

Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának össze kell hangolnia jogszabályait a **transzeurópai energiahálózatokra (TEN-E)** vonatkozó uniós vívmányokkal. Az EU felkéri Albániát, hogy alakítson ki hosszú távú infrastruktúratervezést, hajtsa végre a szükséges stratégiákat, vizsgálja meg a megújuló tengeri energiaforrásokban, a kapcsolódó hálózatok fejlesztésében, valamint az ipar és a közlekedés dekarbonizációjában rejlő lehetőségeket, továbbá mérje fel az infrastrukturális beruházások iránti igényeket, mindenekelőtt a villamosenergia-átvitel, -tárolás és a hálózatok intelligenssé tétele terén. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának fokoznia kell az infrastruktúraengedélyezés hatékonyságát és környezetvédelmi megfelelését.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia részben összehangolta jogszabályait a **transzeurópai közlekedési hálózatokra (TEN-T)** vonatkozó uniós vívmányokkal, valamint sürgeti az országot, hogy valamennyi közlekedési mód tekintetében teljes mértékben hangolja össze jogszabályait a vonatkozó uniós vívmányokkal, és hajtsa végre ezeket az uniós vívmányokat. Az EU felhívja továbbá Albánia figyelmét az új TEN-T-rendeletre³², amely 2024-ben lépett hatályba. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának meg kell erősítenie a TEN-T fejlesztéséhez és nyomon követéséhez szükséges intézményi keretét és közigazgatási kapacitását. Az EU sürgeti továbbá Albániát, hogy dolgozza ki a TEN-T hálózat jövőbeli kiemelt projektjeit, és tegyen további előrelépést a Nyugat-Balkán–Kelet-mediterrán európai közlekedési folyosóval kapcsolatos projektek befejezése terén.

Az EU arra ösztönzi Albániát, hogy – többek között a közbeszerzési szerződések, az engedélyek és az ellenőrzések vonatkozásában – a feddhetetlenségre, az elszámoltathatóságra és az átláthatóságra irányuló konkrét intézkedések révén folytassa a **korrupció elleni küzdelmet a transzeurópai hálózatok területén**.

4. 27. fejezet – Környezetvédelem és éghajlatváltozás

Az EU ösztönzi Albániát, hogy biztosítsa a környezetvédelemmel kapcsolatos követelményeknek az egyéb ágazati politikák meghatározásába és végrehajtásába való integrálását, valamint az erőforrás-hatékony, alacsony üvegházhatásúgáz-kibocsátást támogató és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens fejlesztés előmozdítását. Az EU arra is rámutat, hogy immár valamennyi új beruházásnak meg kell felelnie az uniós vívmányokkal összhangban lévő nemzeti környezetvédelmi jogszabályok előírásainak.

³² Az (EU) 2024/1679 rendelet.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia némi haladást ért el a gyakran „környezeti jogállamiságnak” nevezett **horizontális környezetvédelmi jogszabályokra** vonatkozó uniós vívmányokkal való jogszabályi összehangolás terén, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy Albániának jelentősen javítania kell a jogszabályi összehangolást és végrehajtást ebben az ágazatban. Az EU hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az ellenőrzési és végrehajtási kapacitást, különösen a környezeti bűncselekmények hatékonyabb megelőzése és kezelése érdekében. Az EU megállapítja, hogy a tervek, a programok és a projektek környezeti vizsgálata tekintetében további jogszabályi összehangolásra van szükség. Az EU sürgeti Albániát, hogy biztosítsa a környezeti hatásvizsgálatról (KHV)³³, illetve a stratégiai környezeti vizsgálatról (SKV)³⁴ szóló irányelvvel való hatékony jogszabályi összehangolást, valamint ezen irányelvek hatékony végrehajtását, mégpedig azáltal, hogy inkluzív hatásvizsgálatokat végez annak garantálása érdekében, hogy a vonatkozó állami tervek és programok elfogadása, valamint a különböző köz- és magánprojektek jóváhagyása megfeleljen a környezeti vizsgálatokra vonatkozó uniós vívmányoknak, a nyilvánosságnak a környezettel kapcsolatos projektek és tervek kidolgozásába történő bevonása mellett. Az EU arra ösztönzi Albániát, hogy ennek támogatása érdekében erősítse meg közigazgatási kapacitását és struktúráit, valamint fektessen be jelentős erőforrásokat.

Az EU megjegyzi, hogy aggályok merültek fel a védett területekről szóló törvény (21/2024. sz. törvény) módosításai és a stratégiai beruházásokról szóló 2015. évi jogszabály kiterjesztése kapcsán, mivel ezek széles körű turisztikai és ipari beruházásokhoz vezetnek a védett területeken, és – az uniós normákkal ellentétesen – immár lehetővé tesznek olyan tevékenységeket, amelyek a potenciális Natura 2000 területeken is veszélyeztetik azokat az értékeket, amelyekkel Albánia ökológiai téren és a biológiai sokféleség terén rendelkezik.

Az EU üdvözli, hogy Albánia elkötelezte magát az iránt, hogy 2026-ra összehangolja jogszabályait az SKV-irányelvvel, 2027-re pedig a KHV-irányelvvel, továbbá hogy 2027-ben cselekvési tervet kíván elfogadni, amely magában foglal kapacitásépítést, ütemtervet és nyomon követést. Az EU nyugtázza továbbá, hogy Albánia 2027-re biztosítani kívánja, hogy valamennyi infrastrukturális beruházás és környezeti vizsgálat teljes mértékben megfeleljen az uniós vívmányoknak, továbbá megfelelő koordinációt és hatásvizsgálatot is magában foglaljon.

³³ A 2014/52/EU irányelvvel módosított 2011/92/EU irányelv.

³⁴ A 2001/42/EK irányelv.

Az EU nyugtázza továbbá, hogy Albánia eredményeket ért el az aarhusi vívmányokkal való jogszabályi összehangolás terén, különösen az információhoz való hozzáférés, a nyilvánosság részvétele és az igazságszolgáltatáshoz való jog tekintetében, valamint sürgeti az országot, hogy folytassa ezeket az erőfeszítéseket. Az EU hangsúlyozza, hogy további figyelmet kell fordítani annak biztosítására, hogy – a civil társadalmi szervezeteket is beleértve – a nyilvánosság vitathasson terveket, és felszólítja Albániát, hogy tegyen gyors intézkedéseket e kérdések kezelése érdekében, az aarhusi vívmányokkal összhangban. Az EU újólá hangsúlyozza, hogy ugyanilyen fontos biztosítani, hogy a környezeti ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való jog tekintetében megállapított előírásokkal összhangban magánszemélyek és nem kormányzati szervezetek a nemzeti bíróságokhoz fordulhassanak, többek között a természetvédelmi, a levegőminőségi és a vízügyi ágazatot illetően is, ahol nincsenek kifejezett uniós másodlagos jogi rendelkezések, csupán ítélkezési gyakorlat létezik. Az EU ugyanakkor aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a gyakorlatban a nagyobb infrastrukturális beruházási projektek megfelelő átláthatóság és konzultációs folyamatok nélkül valósultak meg.

Az EU hangsúlyozza, hogy Albánia összehangolta jogszabályait az INSPIRE-irányelvvel³⁵, továbbá felkéri az országot, hogy fejlessze tovább téradat-infrastruktúráját, valamint tegye elérhetővé és hozzáférhetővé a környezeti térinformatikai adatokat. Az EU üdvözli továbbá a környezeti bűnözés elleni intézményközi csoport létrehozását, és hangsúlyozza, hogy Albániának össze kell hangolnia jogszabályait a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvvel³⁶. Az EU hangsúlyozza továbbá, hogy Albániának össze kell hangolnia jogszabályait a környezeti felelősségről szóló irányelvvel³⁷. Az EU felkéri továbbá Albániát, hogy aktívan vegyen részt a környezetvédelmi szakemberek meglévő uniós környezetvédelmi jogérvényesítési hálózataiban (azaz az IMPEL-ben, az ENPE-ben, az EUFJE-ben és az EnviCrimeNetben), valamint hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a végrehajtási lánc valamennyi szereplőjének, így például az igazságügyi és a környezetvédelmi felügyelőségeknek a kapacitását, valamint a jogtalan befolyásolási kísérletekkel szembeni rezilienciájukat. Az EU nyugtázza, hogy Albánia számára előnyösek voltak a LIFE program keretében indított kezdeményezések, és érdekli, hogy a jövőben teljeskörűen csatlakozzon a programhoz. Az EU hangsúlyozza továbbá annak fontosságát, hogy Albánia hiteles pénzügyi tervezést nyújtson be az uniós vívmányok jövőbeli végrehajtására vonatkozóan.

³⁵ A 2007/2/EK irányelv az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról.

³⁶ Az (EU) 2024/1203 irányelv.

³⁷ A 2004/35/EK irányelv.

Az EU megállapítja, hogy Albániának további erőfeszítéseket kell tennie annak érdekében, hogy fokozottabban összehangolja jogszabályait a **levegőminőségre vonatkozó** uniós vívmányokkal, többek között a levegőminőség-ellenőrzési rendszer kiterjesztése és javítása révén. Az EU arra ösztönzi Albániát, hogy folytassa jogszabályainak a levegőminőségre vonatkozó uniós vívmányokkal való összehangolására és e vívmányok végrehajtására irányuló erőfeszítéseit, erősítse meg az adatgyűjtésért és -feldolgozásért, valamint a Bizottság részére történő jövőbeli jelentéstételért felelős meglévő nyomonkövetési rendszert és struktúrákat, erősítse meg közigazgatási kapacitását, valamint ruházzon be a szükséges emberi erőforrásokba és felszerelésekbe. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának folyamatos erőfeszítéseket kell tennie a légszennyezés további csökkentése érdekében. Az EU nyugtázza Albánia arra irányuló terveit, hogy 2026-ra aktualizálja a levegő minőségére vonatkozó stratégiáját és gazdálkodási tervét, 2028-ra kiterjeszti a megfigyelést, és kidolgozza a modellezést, 2027-re pedig valós idejű nyilvános hozzáférést biztosít a levegőminőségi adatokhoz. Az EU továbbá arra ösztönzi Albániát, hogy a csatlakozást megelőzően erősítse meg a nagy távolságra jutó, országhatárokon áterjedő levegőszennyezésről szóló egyezményhez csatolt Göteborgi Jegyzőkönyvet.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia 2036-ig vagy EU-hoz való csatlakozás időpontjától számított hatéves időtartamra átmeneti időszakot kérelmezett a környezeti levegő minőségéről és a Tisztább levegőt Európának elnevezésű programról szóló (EU) 2024/2881 irányelv 13. és 19. cikkének teljes körű végrehajtása alól.

Az EU tudomásul veszi az e kérelem alátámasztásaként benyújtott információkat. Az EU felkéri Albániát, hogy vizsgálja felül a 19. cikkre vonatkozó kérelmét. Az EU úgy véli, hogy részletesebb tájékoztatásra lesz szükség ahhoz, hogy az EU állást tudjon foglalni a 13. cikkre vonatkozó kérelmet illetően, és felkéri Albániát, hogy nyújtson be részletes irányelv-specifikus végrehajtási tervet, amelyben kitér többek között a következőkre:

- a. a rendelkezésre álló ellenőrzésekkel kapcsolatos jelenlegi helyzet;
- b. a szennyező anyagok jelenlegi szintje;
- c. a kibocsátások nyomon követésére jelenleg rendelkezésre álló eszközök;
- d. az uniós vívmányok végrehajtásának ütemterve, beleértve a határértékek teljesítése érdekében történő fokozatos bevezetést is.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia 2036-ig vagy EU-hoz való csatlakozás időpontjától számított hatéves időtartamra átmeneti időszakot kérelmezett az egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről szóló (EU) 2016/2284 irányelv (NEC-irányelv) 4. cikkének és II. mellékletének teljes körű végrehajtása alól.

Az EU tudomásul veszi az e kérelem alátámasztásaként benyújtott információkat. Az EU mindazonáltal úgy véli, hogy részletesebb tájékoztatásra lesz szükség ahhoz, hogy az EU állást tudjon foglalni e kérelmet illetően, és felkéri Albániát, hogy nyújtson be részletes irányelv-specifikus végrehajtási tervet, amelyben kitér többek között a következőkre:

- a. a légköri kibocsátásokkal kapcsolatos jelenlegi helyzet és e kibocsátások csökkentésére irányuló jelenlegi erőfeszítések;
- b. milyen nehézségekbe ütközik a kibocsátáscsökkentési célértékek teljesítése;
- c. a kibocsátások nyomon követésére jelenleg rendelkezésre álló eszközök;
- d. az uniós vívmányok végrehajtásának ütemterve, beleértve a határértékek fokozatos bevezetését is.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia a festékekben található illékony szerves vegyületek (VOC) tekintetében megfelelő, a VOC-kibocsátás tekintetében pedig részleges jogharmonizációt ért el. Az EU sürgeti Albániát, hogy hajtsa végre az irányelveket, valamint biztosítson megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásokat.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia 2036-ig vagy az EU-hoz való csatlakozás időpontjától számított hatéves időtartamra átmeneti időszakot kérelmezett a gépjárművek töltőállomásokon történő üzemanyag-feltöltésekor kibocsátott benzingőz II. fázisú visszanyeréséről szóló 2009/126/EK irányelv 3. cikkének, valamint az illékony szerves vegyületeknek a benzin tárolásából és tárolótelepekről töltőállomások részére történő elosztásából származó kibocsátása csökkentéséről szóló, 1994. december 20-i 94/63/EK irányelv 3. cikke (1) bekezdésének, 4. cikke (1) bekezdésének, 5. cikke (1) bekezdésének és 6. cikke (1) bekezdésének teljes körű végrehajtása alól.

Az EU tudomásul veszi az e két kérelem alátámasztásaként az illékony szerves vegyületekre vonatkozó uniós vívmányok területéhez kapcsolódóan benyújtott információkat. Az EU mindazonáltal úgy véli, hogy részletesebb tájékoztatásra lesz szükség ahhoz, hogy az EU állást tudjon foglalni e kérelmet illetően, és felkéri Albániát, hogy nyújtsa be a vonatkozó részletes irányelv-specifikus végrehajtási terveket, amelyekben kitér többek között a következőkre:

- a. az illékony szerves vegyületekkel kapcsolatos jelenlegi helyzet és a rendelkezésre álló technológiák;
- b. az uniós célértékeknek való megfeleléshez szükséges beruházások;
- c. a végrehajtás ütemterve, az uniós vívmányok fokozatos bevezetését is beleértve.

Az EU megállapítja, hogy Albánia csak részben hangolta össze jogszabályait a **hulladékgazdálkodásra** vonatkozó uniós vívmányokkal, és jelentős erőfeszítéseket kell tennie annak érdekében, hogy előrelépést érjen el ebben az ágazatban, amihez többek között értékelnie kell mind a hulladékképződés, mind pedig a hulladékkezelési folyamat környezeti hatásait. Az EU nyugtázza továbbá, hogy Albánia részben összehangolta jogszabályait a hulladékokról szóló keretirányelvvel³⁸, az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelvvel³⁹, a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendelettel⁴⁰, valamint a hulladékokra vonatkozó uniós vívmányok többségével. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának össze kell hangolnia jogszabályait az egyszer használatos műanyagokra vonatkozó uniós vívmányokkal⁴¹. Az EU nyugtázza továbbá a hulladékszállítás⁴², valamint az elemek, illetve az akkumulátorok⁴³ területére vonatkozó, a hulladékokkal kapcsolatos új vívmányokat, amelyek szigorúbb fenntarthatósági és hulladékgazdálkodási követelményeket vezetnek be. Az EU ösztönzi a körforgásos gazdaság szempontjainak további beépítését, különös tekintettel a termékek életciklusában a nem hulladékokkal kapcsolatos szempontokra.

Az EU nyugtázza Albánia aziránti elkötelezettségét, hogy növelje az albán jogszabályok uniós vívmányokhoz való közelítésének szintjét a hulladékgazdálkodás területén, valamint javítsa és megerősítse a belső hulladékgazdálkodási rendszert – aminek részét képezi a nemzeti hulladékgazdálkodási ügynökség működésének elindítása –, továbbá hogy ennek keretében 2025-ben elfogadjon a hulladékgazdálkodásról szóló új törvényt és a kiterjesztett gyártói felelősségről szóló törvényt.

³⁸ A 2008/98/EK irányelv.

³⁹ A 2012/19/EU irányelv.

⁴⁰ Az (EU) 2025/40 rendelet. A 94/62/EK irányelv 2026. augusztus 12-ével hatályát veszti, a rendelet 70. cikkében meghatározott egyedi rendelkezések kivételével.

⁴¹ Az (EU) 2019/904 irányelv.

⁴² Az (EU) 2024/1157 rendelet.

⁴³ Az (EU) 2023/1542 rendelet.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia átmeneti időszakot kérelmezett a hulladékokról szóló 2008/98/EK keretirányelv 11. és 22. cikkének teljes körű végrehajtása alól 2036-ig, vagy az EU-hoz való csatlakozás időpontjától számított hatéves időtartamra.

Az EU tudomásul veszi az Albánia által e kérelem alátámasztásaként benyújtott információkat. Az EU mindazonáltal úgy véli, hogy részletesebb tájékoztatásra lesz szükség ahhoz, hogy az EU állást tudjon foglalni e kérelmet illetően, és felkéri Albániát, hogy nyújtson be részletes irányelv-specifikus végrehajtási tervet, amelyben kitér többek között a következőkre:

- a. a hulladékgazdálkodási kihívásokkal kapcsolatos aktuális helyzet, az infrastruktúrát és a gyűjtést érintő problémás kérdéseket is beleértve;
- b. az országos szintű biohulladék-gyűjtés 2030-ig történő megvalósításának pénzügyi és technikai korlátai;
- c. az integrált hulladékgazdálkodási rendszerhez szükséges kulcsfontosságú beruházások, a költség-előrejelzéseket is beleértve;
- d. a lakosság tudatosságát növelő kampányoknak és a lakosság részvételének fokozására irányuló stratégiák;
- e. a végrehajtás ütemterve, az uniós vívmányok szerinti célértékek fokozatos bevezetését is beleértve.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia átmeneti időszakot kérelmezett a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló (EU) 2025/40 rendelet 50. és 52. cikkének teljes körű végrehajtása alól 2040-ig, vagy az EU-hoz való csatlakozás időpontjától számított tízéves időtartamra.

Az EU tudomásul veszi az e kérelem alátámasztásaként benyújtott információkat. Az EU mindazonáltal úgy véli, hogy részletesebb tájékoztatásra lesz szükség ahhoz, hogy az EU állást tudjon foglalni e kérelmet illetően, és felkéri Albániát, hogy nyújtson be részletes rendeletspecifikus végrehajtási tervet, amelyben kitér többek között a következőkre:

- a. a kulcsfontosságú anyagok újrafeldolgozása és a kapcsolódó szállítási költségek;
- b. az uniós vívmányoknak való megfeleléshez szükséges beruházások;
- c. a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer fejlesztése;
- d. a csomagolási hulladék mennyiségének ingadozása a turizmus miatt;
- e. a visszaváltási díjas rendszer bevezetésével és az újrafeldolgozási tevékenységet folytató kkv-k támogatásával kapcsolatos kihívások;
- f. tájékoztató kampányoknak és a nyilvánosság részvételének fokozására irányuló stratégiák;
- g. a végrehajtás ütemterve, az uniós vívmányok fokozatos bevezetését is beleértve.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia átmeneti időszakot kérelmezett a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK tanácsi irányelv 5. és 6. cikkének teljes körű végrehajtása alól 2036-ig, vagy az EU-hoz való csatlakozás időpontjától számított hatéves időtartamra.

Az EU tudomásul veszi az e kérelem alátámasztásaként benyújtott információkat. Az EU mindazonáltal úgy véli, hogy részletesebb tájékoztatásra lesz szükség ahhoz, hogy az EU állást tudjon foglalni e kérelmet illetően, és felkéri Albániát, hogy nyújtson be részletes irányelv-specifikus végrehajtási tervet, amelyben kitér többek között a következőkre:

- a. a hulladéklerakóktól való eltérítéssel és a hulladék előkezelésével kapcsolatos kihívások;
- b. a települési hulladék hulladéklerakókban való elhelyezéséhez, újrafeldolgozásához és hasznosításához az uniós vívmányoknak való megfelelés érdekében szükséges beruházások;
- c. újrafeldolgozási kapacitások és exportköltségek;
- d. a zöldhulladék komposztálására és az élelmiszer-hulladék újrafeldolgozására vonatkozó tervek aktuális helyzete;
- f. tájékoztató kampányoknak és a nyilvánosság részvételének fokozására irányuló stratégiák;
- g. a végrehajtás ütemterve, az uniós vívmányok fokozatos bevezetését is beleértve.

Az EU nyugtázza az Albánia által a **vízminőség** területére vonatkozó uniós vívmányok teljesítése terén elért eredményeket, és hangsúlyozza, hogy a hatékony végrehajtás biztosítása érdekében fontos rendelkezésre bocsátani a szükséges közigazgatási és pénzügyi erőforrásokat. Az EU nyugtázza továbbá, hogy Albánia összehangolta jogszabályait a víz-keretirányelvvel. Az EU az összes vízgyűjtő kerület esetében sürgeti a vonatkozó vízgyűjtő-gazdálkodási tervek véglegesítését, valamint a végrehajtásukhoz szükséges finanszírozás biztosítását. Az EU ezenfelül nyugtázza, hogy Albánia jól strukturált intézményi kerettel rendelkezik a települési szennyvíz kezelése terén, és az e területen jelentkező jelentős beruházási és kapacitásigényeket is tudomásul veszi. Az EU hangsúlyozza, hogy a közegészség és a környezet védelme érdekében fontos fenntartani a magas szintű vízminőségi előírásokat. Az EU emlékeztet a biztonságos és tiszta ivóvíz fontosságára. Az EU továbbá arra sürgeti Albániát, hogy folytassa jogszabályai összehangolását az ivóvízzel kapcsolatos uniós vívmányok⁴⁴ rendelkezéseivel. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának tervekkel kell rendelkeznie az árvizekre való gyors és hatékony reagálás érdekében. Az EU arra ösztönzi Albániát, hogy a fürdővizekre vonatkozó uniós vívmányokkal⁴⁵ összhangban tegyen lépéseket a nem megfelelően besorolt fürdőhelyek ügyében, mégpedig megfelelő kezelési intézkedések végrehajtása, valamint szükség esetén fürdőzési tilalom bevezetése révén. Az EU továbbá hangsúlyozza: működőképes vízmegfigyelési rendszert kell kialakítani a szennyezett vizek azonosítása érdekében, valamint ki kell jelölni a nitrátszennyezés szempontjából veszélyeztetett területeket.

Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának össze kell hangolnia jogszabályait a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelvvel, és elegendő erőforrást kell biztosítania annak végrehajtásához. Az EU sürgeti Albániát, hogy – a teljes körű jogszabályi összehangolást célul kitűzve – gyorsítsa fel a felszín alatti vizekről szóló irányelvvel kapcsolatos előrehaladást, valamint erősítse meg közigazgatási és technikai kapacitásait. Az EU felkéri Albániát, hogy az idevágó monitoringrendszer létrehozásával és a kapacitások növelésével javítsa a környezetminőségi előírásokra vonatkozó uniós vívmányokkal⁴⁶ való jogszabályi összehangolását.

Az EU hangsúlyozza, hogy az árvíz-kockázatokról szóló irányelv terén elért jelentős előrehaladás ellenére Albániának terveket kell kidolgoznia az árvizekre való gyors és hatékony reagálás érdekében, továbbá ezzel párhuzamosan folytatnia kell a víz-keretirányelvvel való jogszabályi összehangolást, meg kell erősítenie a polgári védelmi hatóságokat, valamint folytatnia kell a jövőbeli kihívások kezelésére irányuló, jelenleg is zajló konzultációkat.

⁴⁴ Az (EU) 2020/2184 irányelv.

⁴⁵ A Bizottság 2011/321/EU végrehajtási határozata.

⁴⁶ A 2008/105/EK irányelv.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia átmeneti időszakot kérelmezett a 2000/60/EK irányelv (víz-keretirányelv) 4., 8., 11., 13. és 16. cikkének teljes körű végrehajtása alól. Az EU nyugtázza, hogy Albánia az átmeneti időszak hosszát az irányelv-specifikus végrehajtási terv teljesítését követően fogja megadni.

Az EU tudomásul veszi az e kérelem alátámasztásaként benyújtott információkat. Az EU mindazonáltal úgy véli, hogy részletesebb tájékoztatásra lesz szükség ahhoz, hogy az EU állást tudjon foglalni e kérelmet illetően, és felkéri Albániát, hogy nyújtson be részletes irányelv-specifikus végrehajtási tervet, amelyben kitér többek között a következőkre:

- a. a vízminőség aktuális helyzete és a vízminőség monitorozására vonatkozó tervek;
- b. a vízkezelő létesítmények kulcsfontosságú infrastruktúrái, az uniós vívmányokkal kapcsolatos jogi és intézményi kihívások;
- c. a vízbiztonságra, a minőség-ellenőrzésre és az újonnan felmerülő szennyező anyagokra vonatkozó részletes információk;
- d. a rövid, közép- és hosszú távú intézkedésekhez szükséges beruházások, valamint ezen intézkedések költségei és ütemezése;
- e. a végrehajtás ütemterve, az uniós vívmányok szerinti célértékek fokozatos bevezetését is beleértve.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia átmeneti időszakot kérelmezett a települési szennyvíz kezeléséről szóló 91/271/EGK irányelv (UWWT-irányelv) 3. cikke (1) bekezdésének, 4. cikke (1) bekezdésének, 5. cikke (2) bekezdésének, 6. cikke (1) bekezdésének és 7. cikkének a teljes körű végrehajtása alól, 2027-től kezdve 2050-ig, vagy az EU-hoz való csatlakozás időpontjától számított húszéves időtartamra.

Az EU tudomásul veszi az e kérelem alátámasztásaként benyújtott információkat. Az EU mindazonáltal úgy véli, hogy részletesebb tájékoztatásra lesz szükség ahhoz, hogy az EU állást tudjon foglalni e kérelmet illetően, és felkéri Albániát, hogy nyújtson be egy, a települési szennyvíz kezeléséről szóló (EU) 2024/3019 átdolgozott irányelv követelményeit tükröző részletes irányelv-specifikus végrehajtási tervet, amelyben kitér többek között a következőkre:

- a. a meglévő vízkezelő létesítmények aktuális helyzete;
- b. az UWWT-irányelv szerinti követelmények teljesítéséhez szükséges beruházások és kapacitásépítési intézkedések;
- c. a szennyvízgyűjtés és -kezelés 2040-ig és 2050-ig elérendő kulcsfontosságú mérőföldkövei;
- d. a végrehajtás ütemterve, az uniós vívmányok fokozatos bevezetését is beleértve.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia átmeneti időszakot kérelmezett az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló (EU) 2020/2184 irányelv 5. és 14. cikkének, valamint I. melléklete A. és C. részének a teljes körű végrehajtása alól 2040-ig, vagy az EU-hoz való csatlakozás időpontjától számított tízéves időtartamra.

Az EU tudomásul veszi az e kérelem alátámasztásaként benyújtott információkat. Az EU mindazonáltal úgy véli, hogy részletesebb tájékoztatásra lesz szükség ahhoz, hogy az EU állást tudjon foglalni e kérelmet illetően, és felkéri Albániát, hogy nyújtson be részletes irányelv-specifikus végrehajtási tervet, amelyben kitér többek között a következőkre:

- a. az ivóvízminőség aktuális helyzete és a monitorozására vonatkozó tervek;
- b. a beruházások rangsorolása, finanszírozás, valamint a közigazgatási, a finanszírozási és a megfizethetőséggel kapcsolatos kihívásokat kezelő, az átmeneti időszakra vonatkozó tervek;
- c. pénzügyi erőfeszítések és kapacitásépítési stratégiák;
- d. a vízminőség monitorozására, a megfelelésre és a kockázatalapú megközelítésre vonatkozó, 2040-ig elérendő mérföldkövek;
- e. a végrehajtás ütemterve, az uniós vívmányok fokozatos bevezetését is beleértve.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia átmeneti időszakot kérelmezett a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK irányelv 3., 4., 5. és 6. cikkének teljes körű végrehajtása alól. Az EU nyugtázza, hogy Albánia az átmeneti időszak hosszát az irányelv-specifikus végrehajtási terv teljesítését követően fogja megadni.

Az EU tudomásul veszi az e kérelem alátámasztásaként benyújtott információkat. Az EU mindazonáltal úgy véli, hogy részletesebb tájékoztatásra lesz szükség ahhoz, hogy az EU állást tudjon foglalni e kérelmet illetően, és felkéri Albániát, hogy nyújtson be részletes irányelv-specifikus végrehajtási tervet, amelyben kitér többek között a következőkre:

- a. a szennyezett vizek, illetve szennyezés kockázatának kitett vizek azonosítása, valamint a nitrátszennyezés szempontjából veszélyeztetett területek kijelölése;

- b. az önkéntes mezőgazdasági gyakorlatokról szóló szabályzatok kidolgozása és a mezőgazdasági termelőkre vonatkozó kötelező cselekvési tervek elfogadása;
- c. a vízminőség monitorozása a nitrátszennyezés csökkentése érdekében, valamint a trágyából származó nitrogénkijuttatás korlátozása;
- d. a végrehajtás ütemterve, az uniós vívmányok fokozatos bevezetését is beleértve.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia átmeneti időszakot kérelmezett a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről szóló 2006/118/EK irányelv 3. és 6. cikkének teljes körű végrehajtása alól. Az EU nyugtázza, hogy Albánia az átmeneti időszak hosszát az irányelv-specifikus végrehajtási terv teljesítését követően fogja megadni.

Az EU tudomásul veszi az e kérelem alátámasztásaként benyújtott információkat. Az EU mindazonáltal úgy véli, hogy részletesebb tájékoztatásra lesz szükség ahhoz, hogy az EU állást tudjon foglalni e kérelmet illetően, és felkéri Albániát, hogy nyújtson be részletes irányelv-specifikus végrehajtási tervet, amelyben kitér többek között a következőkre:

- a. a felszín alatti vizek állapotának megítélésére vonatkozó kritériumok (a felszín alatti vizekre vonatkozó uniós szintű minőségi előírások alkalmazására, valamint a nemzeti küszöbértékek meghatározására és alkalmazására vonatkozó ütemterv);
- b. a veszélyeztetett, felszín alatti víztestekben található szennyező anyagok koncentrációja jelentős és tartósan emelkedő tendenciáinak azonosítása, valamint a tendenciák megfordulási pontjának meghatározása;
- c. a szennyező anyagok felszín alatti vizekbe történő bevezetésének megelőzésére vagy korlátozására szolgáló intézkedések;
- d. a felszín alatti víztest szintjén zajló jellemzési, lehatárolási és állapotmegítélési folyamat támogatása;
- e. a végrehajtás ütemterve, az uniós vívmányok fokozatos bevezetését is beleértve.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia átmeneti időszakot kérelmezett az árvíz-kockázatok értékeléséről és kezeléséről szóló 2007/60/EK irányelv 7. cikkében körvonalazott tervek teljes körű végrehajtása alól. Az EU nyugtázza, hogy Albánia az átmeneti időszak hosszát az irányelv-specifikus végrehajtási terv teljesítését követően fogja megadni.

Az EU tudomásul veszi az e kérelem alátámasztásaként benyújtott információkat. Az EU mindazonáltal úgy véli, hogy részletesebb tájékoztatásra lesz szükség ahhoz, hogy az EU állást tudjon foglalni e kérelmet illetően, és felkéri Albániát, hogy nyújtson be részletes irányelv-specifikus végrehajtási tervet, amelyben kitér többek között a következőkre:

- a. a még függőben lévő árvízveszély- és -kockázati térképek elkészítésének befejezése;
- b. az árvíz-kockázatnak kitett területekre vonatkozó tervek véglegesítése és a vízgyűjtőkre vonatkozó tervek jóváhagyása;
- c. az összes terv végrehajtása és nyomon követése, mivel jelenleg csak egy tervé van folyamatban;
- d. a végrehajtás ütemterve, az árvíz-kockázatok kezelésére vonatkozó rendeletek kidolgozását és az uniós vívmányok fokozatos bevezetését is beleértve.

Az EU emlékeztet arra, hogy a **természetvédelem** fontos szerepet tölt be Európa biológiai sokféleségének védelmében. Az EU felszólít a vadon élő madarakra⁴⁷ és az élőhelyek védelmére⁴⁸ vonatkozó uniós vívmányokkal való jogszabályi összehangolásra, valamint sürgeti a hatékony nyomon követést, adatgyűjtést és az egyértelmű hatósági felelősségi körök meghatározását, többek között települési szinten is. Albániának be kell fejeznie az ezen irányelvek szerinti valamennyi kötelezettséggel való jogszabályi összehangolást, és fel kell gyorsítania a végrehajtást. Az EU komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a védett területekről szóló módosított törvény olyan infrastrukturális projekteket tesz lehetővé, amelyek veszélyeztethetik a biológiai sokféleséget és a Natura 2000 területeket, és felszólítja Albániát, hogy tegyen azonnali lépéseket annak érdekében, hogy az idevágó nemzeti jogszabályokat összhangba hozza a természetvédelem területére vonatkozó uniós vívmányokkal. Az EU emellett az uniós természetvédelmi előírásokkal való jogszabályi összehangolást is sürgeti. Az EU arra ösztönzi Albániát, hogy kielégítően értékelje, hogy az infrastrukturális projektek megfelelnek-e a biológiai sokféleségre és a természetvédelemre vonatkozó uniós előírásoknak, mielőtt az ország lehetővé tenné e projektek folytatását. Az EU felkéri Albániát, hogy erősítse meg engedélyezési, vizsgálati és a követelményeknek meg nem felelő állatkeretek bezárására vonatkozó eljárásait, valamint a nyomon követés és a végrehajtás megerősítése révén javítsa a CITES-rendelettel⁴⁹ való jogszabályi összehangolást. Az EU arra ösztönzi Albániát, hogy folytassa jogszabályainak összehangolását a hozzáférésről és a hasznok megosztásáról szóló rendelettel⁵⁰, a fa- és fatermékpiaci rendelettel⁵¹, a FLEGT-rendelettel⁵², az erdőirtásmentes termékekről szóló rendelettel⁵³ és a természet helyreállításáról szóló rendelettel⁵⁴, valamint a biológiai sokféleségre vonatkozó globális keretben meghatározott célértékekkel.

⁴⁷ A 2009/147/EK irányelv.

⁴⁸ A 92/43/EGK irányelv.

⁴⁹ A 338/97/EK rendelet.

⁵⁰ Az 511/2014/EU rendelet.

⁵¹ A 995/2010/EU rendelet.

⁵² A 2173/2005/EK rendelet.

⁵³ Az (EU) 2023/1115 rendelet.

⁵⁴ Az (EU) 2024/1991 rendelet.

Az EU hangsúlyozza, hogy fontos korlátozni a **vegyi anyagok** környezetre gyakorolt hatását. Az EU felkéri Albániát, hogy hangolja össze jogszabályait a biocid rendelettel⁵⁵, valamint biztosítson több erőforrást az ellenőrzések és a végrehajtás céljára. Az EU hangsúlyozza a REACH-rendelettel⁵⁶ való jogszabályi összehangolásnak és a REACH-rendelet végrehajtásának a fontosságát, amelynek részeként többek között meg kell erősíteni az ellenőrzési erőforrásokat. Hangsúlyozza továbbá az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásról (PIC) szóló rendelettel⁵⁷, az azbesztről szóló irányelvvel⁵⁸ és a higanyról szóló rendelettel⁵⁹ való jogszabályi összehangolás fontosságát. Az EU arra is felkéri Albániát, hogy zárja le a CLP-rendelettel⁶⁰ való jogszabályi összehangolást. Az EU sürgeti Albániát, hogy hangolja össze jogszabályait az állatkísérletekre vonatkozó irányelvvel, kiemelt figyelmet fordítva annak fogalommeghatározásaira. Az EU hangsúlyozza továbbá, hogy fokozni kell a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezményvel való jogszabályi összehangolásra irányuló erőfeszítéseket, különösen az ellenőrzések és a végrehajtás terén.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia átmeneti időszakot kérelmezett a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló 528/2012/EU rendelet 26., 29., 33., 34. és 43. cikkének, 89. cikke (2)–(3) bekezdésének, 94. cikke (1) bekezdésének és 95. cikkének a teljes körű végrehajtása alól az EU-hoz való csatlakozás időpontjától számított legfeljebb 12 hónapos időtartamra.

Az EU tudomásul veszi az e kérelem alátámasztásaként benyújtott információkat. Az EU mindazonáltal úgy véli, hogy részletesebb tájékoztatásra lesz szükség ahhoz, hogy állást tudjon foglalni e kérelmet illetően. Az EU felkéri Albániát, hogy nyújtson be részletes rendeletspecifikus végrehajtási tervet, amelyben kitér többek között a következőkre:

- a. a biocid termékek regisztrálására vonatkozó követelménynek való megfelelés;
- b. adatmegosztás;
- c. kölcsönös elismerés és engedélyek;
- d. a végrehajtás ütemterve, az uniós vívmányok fokozatos bevezetését is beleértve.

⁵⁵ Az 528/2012/EU rendelet.

⁵⁶ Az 1907/2006/EK rendelet.

⁵⁷ A 649/2012/EU rendelet.

⁵⁸ A 2009/148/EK irányelv.

⁵⁹ Az 1102/2008/EK rendelet.

⁶⁰ Az 1272/2008/EK rendelet.

Az EU megjegyzi, hogy Albánia kismértékben igazodik az **ipari szennyezés és kockázatkezelés** területére vonatkozó uniós jogszabályokhoz. Az EU arra sürgeti Albániát, hogy egyrészt erősítse meg az ipari kibocsátásokról szóló irányelvvel és az Európai Szennyezőanyag-kibocsátási és -szállítási Nyilvántartásról (E-PRTR) szóló rendelettel való jogszabályi összehangolásra, valamint az azok végrehajtására és érvényesítésére irányuló erőfeszítéseket annak érdekében, hogy teljes mértékben integrált megközelítést érjen el, másrészt pedig szorosan kövesse nyomon mindkét jogi aktus felülvizsgálatát. Az EU felkéri Albániát, hogy tegye meg a szükséges lépéseket a Seveso-vívmányok következetes végrehajtása érdekében. Az EU továbbá sürgeti az azbesztről szóló irányelvvel való gyors jogszabályi összehangolást, különösen ami az épületbontás és a hulladékgazdálkodás területét illeti. Az EU annak biztosítására is felkéri Albániát, hogy ökocímkéje a csatlakozást követően uniós ökocímkeként működjön tovább. Az EU továbbá felkéri az országot, hogy növelje az EMAS-szal kapcsolatos erőfeszítéseit, támogatva a vállalatokat a rendszer bevezetésében és kommunikációs kampányokat folytatva.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia átmeneti időszakot kérelmezett az ipari kibocsátásokról szóló 2010/75/EU irányelv II., III. és V. fejezetében szereplő több cikk teljes körű végrehajtása alól az EU-hoz való csatlakozás időpontjától számított [tíz]éves időtartamra. Az EU tudomásul veszi az e kérelem alátámasztásaként az ipari szennyezés területéhez kapcsolódóan benyújtott információkat. Az EU mindazonáltal úgy véli, hogy részletesebb tájékoztatásra lesz szükség ahhoz, hogy az EU állást tudjon foglalni e kérelmet illetően. Ezt a kérelmet a fent említett irányelvet módosító – és 2026-tól alkalmazandó – (EU) 2024/1785 irányelv vonatkozásában is figyelembe kell venni. Az EU felkéri Albániát, hogy nyújtson be részletes irányelv-specifikus végrehajtási tervet, amelyben kitér többek között a következőkre:

- a. az ipari kibocsátási szintek aktuális helyzete;
- b. az ipari létesítményekre vonatkozó nyomonkövetési, jelentéstételi és engedélyezési rendszerek kialakítása;
- c. az annak megvalósítására vonatkozó terv, hogy az ipari létesítmények teljes mértékben megfeleljenek az ipari kibocsátásokról szóló irányelv követelményeinek, a várható költségeket is beleértve;
- d. a BAT-megoldások bevezetésére vonatkozó stratégia;
- e. az uniós vívmányok szerinti célértékeknek való megfeleléshez szükséges beruházások;
- f. az uniós vívmányok fokozatos bevezetése és a végrehajtásuk ütemterve.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia részben összehangolta jogszabályait a **zaj**irányelvvel. Az EU sürgeti Albániát, hogy határozza meg, mely közutak, vasútvonalak, repülőterek és agglomerációk tartoznak az irányelv hatálya alá, és ennek megfelelően készítse el a stratégiai zajtérképeket és zajvédelmi cselekvési terveket. Az EU üdvözli Albánia részvételét az uniós **polgári védelmi** mechanizmusban (UCPM). Az EU szorgalmazza, hogy az ország folytassa a polgári védelmi rendszerének javítását. Az EU felkéri Albániát, hogy a nemzeti veszélyhelyzeti kommunikációs rendszerét kapcsolja össze a közös veszélyhelyzeti kommunikációs és tájékoztatási rendszerrel (CECIS).

Ami az éghajlatváltozás területét illeti, az EU hangsúlyozza, hogy Albániának fokoznia kell jogszabályainak – jelenleg korlátozott szintű – összehangolását az uniós éghajlat-politikai vívmányokkal. Az EU üdvözli, hogy Albánia némi előrelépést ért el a **klíma**törvény, valamint a nemzeti energia- és klímaterv elfogadása terén. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának erőfeszítéseket kell tennie az ÜHG-kibocsátások és -elnyelések becslésére szolgáló nemzeti rendszer megvalósításának folytatása érdekében, valamint biztosítania kell az irányítási rendelet szerinti jelentéstételi követelményeknek való megfelelést. Az EU felkéri Albániát, hogy fogadjon el egy, a 2050-re teljesítendő klímasemlegességi célkitűzést is magában foglaló hosszú távú stratégiát.

Az EU arra ösztönzi Albániát, hogy folytassa jogszabályainak az üzemanyagok minőségének területére vonatkozó releváns uniós vívmányokkal való összehangolását, különösen ami a bioüzemanyag-keverékeket és a nem közúti mozgó gépekben használt gázolajat illeti. Az EU felkéri Albániát, hogy hangolja össze jogszabályait az ózonréteget lebontó anyagok és a fluortartalmú gázok területére vonatkozó uniós vívmányokkal.

Az EU hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Albánia előrelépést érjen el az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS) terén, különösen ami az üvegházhatásúgáz-kibocsátások nyomon követéséről és jelentéséről, valamint az adatok hitelesítéséről és a hitelesítők akkreditálásáról szóló uniós jogszabályoknak⁶¹ – többek között a tengeri közlekedésből eredő üvegházhatásúgáz-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről szóló jogszabálynak⁶² – a bevezetését és végrehajtását illeti. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának a jogszabályait az EU ETS-hez kapcsolódó másodlagos jogszabályokkal is össze kell hangolnia, az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékre, az ingyenes kiosztásra, az árverésre és a hajózási ágazatra vonatkozó másodlagos jogszabályokat is beleértve.

⁶¹ A módosított (EU) 2018/2066 végrehajtási rendelet és a módosított (EU) 2018/2067 végrehajtási rendelet.

⁶² Az (EU) 2015/757 rendelet.

Az EU hangsúlyozza továbbá, hogy Albániának a CBAM-mel is össze kell hangolnia jogszabályait, ki kell alakítania a szükséges kapacitásokat a vámigazgatása területén, és felkéri az országot, hogy kezdje meg az előkészületeket.

Az EU kiemeli, hogy a földhasználat, földhasználat-változtatás és erdőgazdálkodás (LULUCF) terén további erőfeszítésekre van szükség. Az EU hangsúlyozza, hogy Albánia nem hangolta össze jogszabályait a személygépkocsikra, kisteherautókra és nehézgépjárművekre vonatkozó szén-dioxid-kibocsátási előírásokkal⁶³.

Az EU felkéri Albániát, hogy kezdjen el gondolkodni egy, a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás (CLT) területéhez kapcsolódó lehetséges engedélyezési rendszer kialakításáról, valamint az olaj- és gázipari vállalatoknak a tárolókapacitás legkésőbb 2030-tól történő finanszírozására vonatkozó kötelezettségéről.

Az EU felkéri Albániát, hogy folytassa **a korrupció elleni küzdelmet a környezetvédelem területén**, mégpedig azáltal, hogy konkrét intézkedéseket fogantatosít a feddhetetlenségre, az elszámoltathatóságra és az átláthatóságra irányulóan, többek között a közbeszerzési szerződések, az engedélyezés és engedélyek, valamint az ellenőrzések terén.

* * *

Figyelembe véve Albánia felkészültségének jelenlegi állapotát és annak függvényében, hogy Albánia teljesíti-e az 1. témakörre vonatkozó időközi kritériumokat, az EU megállapítja, hogy mivel Albániának további előrehaladást kell elérnie a következő fejezetek hatálya alá tartozó uniós vívmányok tekintetében a jogszabályi összehangolás és végrehajtás terén, valamint a 4. témakörre vonatkozóan meghatározott további kritériumokban megállapított bármely további feltétel sérelme nélkül, e fejezetek ideiglenes lezárására csak akkor kerülhet sor, ha az EU megállapítja a következő kritériumok teljesülését:

⁶³ A személygépkocsik és a könnyű haszongépjárművek esetében az (EU) 2019/631 rendeletben és az (EU) 2021/392 végrehajtási rendeletben, a nehézgépjárművek esetében pedig az (EU) 2019/1242 rendeletben meghatározottak szerint.

14. fejezet – Közlekedéspolitika

- Albánia jelentős mértékben összehangolta jogszabályait az úthasználati díjakra és az útdíjszedésre vonatkozó uniós vívmányokkal.
- Albánia összehangolta jogszabályait a veszélyes áruk szállítására vonatkozó uniós vívmányokban meghatározott követelményekkel, a közúti fuvarozást érintő szociális vívmányokkal, a közúti fuvarozói szakma gyakorlására, valamint a nehéz tehergépjárművek bizonyos típusai tekintetében meghatározott méretekre és tömegekre vonatkozó szabályokkal, továbbá a műszaki vizsgálatról szóló irányelvvel⁶⁴ és a járművek nyilvántartásba vételéhez kapcsolódó okmányokról szóló irányelvvel⁶⁵.
- Albánia összehangolta jogszabályait a közúti és a vasúti közlekedés területére vonatkozó intelligens közlekedési rendszerrel, és megkezdte annak végrehajtását.
- Albánia gondoskodott a következők teljes körű működőképességéről: egy kompetens, független és hatékony vasúti szabályozó testület, egy nemzeti biztonsági hatóság és egy nemzeti vizsgáló testület. Albánia gondoskodott jogszabályainak a vasúti biztonságra és kölcsönös átjárhatóságra vonatkozó uniós vívmányokkal való összehangolásáról.
- Albánia összehangolta jogszabályait a légiforgalmi szolgáltatásra, a járatüzemeltetésre és a légi közlekedési események jelentésére, valamint a légijármű-balesetek és -események kivizsgálására vonatkozó uniós vívmányokkal.
- Albánia jelentős mértékben összehangolta jogszabályait a tengerészeti biztonság és a tengeri védelem területére vonatkozó uniós vívmányokkal, és meghozta az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy már ne szerepeljen a szürkelistán.
- Albánia az összes közlekedési mód területén összehangolta jogszabályait az utasok jogaira vonatkozó uniós vívmányokkal, és gondoskodott arról, hogy a nemzeti végrehajtási szervek a csatlakozás időpontjára el tudják látni szerepüket.

⁶⁴ A 2014/45/EU irányelv.

⁶⁵ Az 1999/37/EK irányelv.

15. fejezet – Energia

- Albánia összehangolta jogszabályait a belső energiapiacra vonatkozó uniós vívmányokkal, különösen a villamosenergia-piac integrációjáról szóló csomaggal.
- Albánia összehangolta jogszabályait az energiahatékonyságra és a megújuló energiára vonatkozó uniós vívmányokkal – a végrehajtási jogszabályokat is beleértve –, valamint eredményeket mutatott fel a végrehajtásuk terén.
- Albánia összehangolta jogszabályait a biztonsági olajkészletekre vonatkozó követelményekkel, valamint a villamosenergia-ágazati kockázatokra való felkészülésről szóló rendelettel⁶⁶, az energiakészlet-gazdálkodásért felelős hatóság kijelölését is ideértve, és megkezdte tényleges készletek képzését.

21. fejezet – Transzeurópai hálózatok

- Albánia összehangolta jogi keretét a TEN-E-rendelettel⁶⁷.
- Albánia megfelelő konzultációkat követően megállapodott az Európai Bizottsággal a TEN-T-hálózattal kapcsolatos jövőbeli kiemelt projektekről. Albánia jelentős mértékben összehangolta jogszabályait a TEN-T-rendelettel⁶⁸, és kellő előrehaladást ért el a Nyugat-Balkán–Kelet-mediterrán európai közlekedési folyosóval kapcsolatos projektek befejezése felé vezető úton.
- Albánia biztosítja, hogy az integritás magas szintű normáihoz illeszkedő, megfelelő intézményi és közigazgatási kapacitás álljon rendelkezésre ahhoz, hogy eleget tudjon tenni az e fejezet alá tartozó uniós vívmányokban meghatározott feladatoknak.

⁶⁶ A 2009/119/EK irányelv és az (EU) 2019/941 rendelet.

⁶⁷ Az (EU) 2022/869 rendelet.

⁶⁸ Az (EU) 2024/1679 rendelet.

27. fejezet – Környezetvédelem és éghajlatváltozás

- Albánia összehangolta jogszabályait a horizontális környezetvédelmi vívmányokkal⁶⁹, és kézzelfogható előrehaladást ért el e területen a végrehajtás és érvényesítés meggyőző eredményeinek felmutatása terén, többek között a hatásvizsgálatok (a környezeti hatásvizsgálatra, illetve a stratégiai környezeti vizsgálatra vonatkozó irányelv) vonatkozásában, különösen ami az infrastrukturális beruházásokat illeti, miközben biztosítja a következő követelményeknek való megfelelést: a nyilvánosság részvételének tiszteletben tartása, a határokon átnyúló konzultációk és az igazságszolgáltatáshoz való jog környezeti ügyekben. Albánia demonstrálja, hogy a csatlakozás időpontjára készen fog állni a horizontális jogszabályok tényleges végrehajtására és érvényesítésére. Albánia gondoskodik arról, hogy nemzeti téradat-infrastruktúrája megfeleljen az INSPIRE-irányelvben foglaltaknak.
- Albánia összehangolta jogszabályait a környezeti bűncselekmények területére vonatkozó uniós vívmányokkal, és kézzelfogható előrehaladást ért el a téren, hogy meggyőző eredményeket tudjon felmutatni a környezeti bűnözés elleni fellépést illetően, például ami a vadon élő állatokat és növényeket érintő bűncselekményeket és az élőhelyek károsodását, az illegális hulladékszállítást vagy -lerakást, a környezetszennyezéssel kapcsolatos bűncselekményeket és a veszélyes anyagok illegális kereskedelmét illeti.
- Albánia változatlanul összehangolja jogszabályait a levegőminőségre⁷⁰ és egyes légköri szennyező anyagokra⁷¹ vonatkozó releváns uniós vívmányokkal. A NEC-irányelvvel⁷² összhangban évente jelentést tesz a kibocsátásokról, elfogadta a nemzeti levegőszennyezés-csökkentési programját, valamint benyújtotta a 2030-ig tartó időszakra szóló, költséghatékony kibocsátásmérséklési stratégiáinak elemzését. Albánia a továbbiakban is intézkedéseket hoz a levegőminőség javítása érdekében – különösen azokon a területeken, ahol a levegő szennyezettségének mértéke meghaladja az uniós határértékeket –, és ennek keretében a környezeti levegő minőségéről szóló irányelvben⁷³ előírányozottak szerint levegőminőségi terveket dolgoz ki vagy frissíti azokat.

⁶⁹ A 2014/52/EU irányelvvel módosított 2011/92/EU tanácsi irányelv, a 2001/42/EK irányelv, a 2003/4/EK irányelv, a 2003/35/EK irányelv, a 2004/35/EK irányelv, az (EU) 2024/1203 irányelv és a 2007/2/EK irányelv.

⁷⁰ Az (EU) 2024/2881 irányelv.

⁷¹ Az (EU) 2016/2284 irányelv.

⁷² Az (EU) 2016/2284 irányelv.

⁷³ Az (EU) 2024/2881 irányelv.

- Albánia folytatja jogszabályainak összehangolását a hulladékok területére vonatkozó releváns uniós vívmányokkal, tiszteletben tartva a hulladékhierarchiát, és megfelelő finanszírozást biztosít az infrastrukturális beruházásokhoz. Albánia olyan – nemzeti és regionális – hulladékmegelőzési programokat és hulladékgazdálkodási terveket dolgoz ki, amelyek egyrészt információkkal szolgálnak valamennyi hulladékáramról, másrészt pedig megoldásokat kínálnak e hulladékáramok kezelésére, ideértve a hulladékgazdálkodási infrastruktúra típusát és kapacitását, az elkülönített gyűjtési rendszereket és a gazdasági eszközöket. Albánia folytatja jogszabályainak összehangolását a vízügyi ágazat területére vonatkozó uniós vívmányokkal, és vízgyűjtő-gazdálkodási terveket dolgoz ki az összes, teljes területében az ország területén fekvő vízgyűjtő kerületre vonatkozóan, a nemzetközi vízgyűjtő kerületeknek az ország területén belüli részét is beleértve, valamint gondoskodik arról, hogy e tervek nemzetközi koordinálásához meglegyen a jogalap és a jogi mechanizmusok. Albánia jelentős mértékben összehangolta jogszabályait az ivóvízre vonatkozó jogszabályokkal, és folytatja a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelvvel való jogszabályi összehangolást.
- Albánia folytatja a természetvédelem⁷⁴ területére vonatkozó uniós vívmányokkal való jogszabályi összehangolást, többek között azáltal, hogy hatályon kívül helyezi a védett területekről szóló törvény (21/2024. sz. törvény) módosításai révén elfogadott összeegyeztethetetlen rendelkezéseket és a stratégiai beruházásokra vonatkozó 2015. évi jogszabályt. Albánia benyújtotta a Bizottságnak a javasolt Natura 2000 területek jegyzékét, amely – a madárvédelmi irányelvben és az élőhelyvédelmi irányelvben meghatározott követelményeknek megfelelően – kielégítő módon lefedi az élőhelyek és fajok típusait. Albánia gondoskodott a Natura 2000 hálózat többek között azáltal történő kezeléséhez szükséges kapacitásának a rendelkezésre állásáról, hogy megfelelő védelmi státuszt biztosít a kijelölt területek számára, valamint hatékonyan végrehajtja a szóban forgó területek védelmét és állapotának javulását eredményező szükséges természetvédelmi intézkedéseket. Albánia demonstrálja, hogy a csatlakozás időpontjára teljeskörűen fel lesz készítve a természetvédelem területére vonatkozó uniós vívmányokban meghatározott követelmények végrehajtásának és érvényesítésének a biztosítására.

⁷⁴ Az (EU) 2024/1991 rendelet, az 1143/2014/EU rendelet, az 1999/22/EK tanácsi irányelv, a 2010/63/EU irányelv, a 2009/147/EK irányelv, a 92/43/EGK tanácsi irányelv, az 511/2014/EU rendelet, a 338/97/EK tanácsi rendelet, az 1007/2009/EK rendelet, a 3254/91/EGK tanácsi rendelet, a 995/2010/EU rendelet, az (EU) 2023/1115 rendelet és a 2173/2005/EK tanácsi rendelet.

- Albánia jelentős mértékben összehangolta jogszabályait a vegyi anyagok⁷⁵, a zajkibocsátás⁷⁶ és a polgári védelem területére vonatkozó uniós vívmányokkal, és demonstrálja, hogy a csatlakozás időpontjára teljes mértékben fel lesz készülve az uniós követelmények végrehajtásának és érvényesítésének a biztosítására.
- Albánia jelentős mértékben összehangolta jogszabályait az uniós éghajlat-politikai vívmányokkal⁷⁷, és demonstrálta, hogy a csatlakozás időpontjára készen fog állni azok végrehajtására és érvényesítésére. Albánia robusztus nyomonkövetési és jelentéstételi keretet alakított ki az irányítási rendelet szerinti jelentéstételi követelményekkel összhangban. Albánia hosszú távú stratégiát dolgozott ki, amely összhangban van a 2050-re teljesítendő uniós klímasemlegességi célkitűzéssel.
- Albánia jelentős mértékben összehangolta jogszabályait a kibocsátáskereskedelem területére vonatkozó uniós vívmányokkal, mégpedig mindenekelőtt azáltal, hogy elfogadta az európai kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS) működéséről szóló jogszabályt⁷⁸ és annak későbbi módosításait. Ezen belül is különösen, Albánia biztosította az EU ETS keretébe tartozó, az üvegházhatásúgáz-kibocsátások nyomon követéséről és jelentéséről, valamint az adatok hitelesítéséről és a hitelesítők akkreditálásáról szóló vonatkozó jogszabály és a tengeri közlekedésből eredő üvegházhatásúgáz-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről szóló vonatkozó jogszabály teljes körű bevezetését és végrehajtását. Albánia folytatta a jogszabályi összehangolást az uniós kibocsátási egység-forgalmi jegyzék, az ingyenes kiosztás és az árverés területén. Albánia gondoskodik arról, hogy megfelelő előrelépést érjen el a téren, hogy a csatlakozás időpontjára végre tudja hajtani a CBAM-et.
- Albánia demonstrálta, hogy a feddhetetlenség tekintetében magas színvonalat képviselő közigazgatási szervei – az ellenőrző szolgálatokat is beleértve – minden szinten megfelelő kapacitással rendelkeznek; folytatja a munka összehangolásának javítását; valamint demonstrálja, hogy az összes idevágó közigazgatási struktúra és a megfelelő képzések már a csatlakozás előtt kellő időben rendelkezésre fognak állni annak érdekében, hogy az e fejezet alá tartozó valamennyi területen lehetővé váljon uniós vívmányok végrehajtása és érvényesítése.

⁷⁵ Az 1272/2008/EK rendelet, az (EU) 2024/2865 rendelet, az 1907/2006/EK rendelet, a 649/2012/EU rendelet, az (EU) 2019/1021 rendelet és a 96/59/EK tanácsi irányelv.

⁷⁶ A 2002/49/EK irányelv.

⁷⁷ Mindenekelőtt az EU ETS-irányelvvel, a tengeri nyomonkövetési, jelentéstételi és hitelesítési rendelettel, az uniós klímarendelettel, az irányítási rendelettel, valamint a következő területekre vonatkozó uniós vívmányokkal: ózonkárosító anyagok és fluortartalmú gázok, a járművekre vonatkozó szén-dioxid-kibocsátási előírások, gépjárműcímkezés, az üzemanyagok minősége, LULUCF, szén-dioxid-leválasztás és -tárolás, a szén-dioxid-eltávolítás tanúsítása és a Szociális Klímaalap.

⁷⁸ Összhangban a módosított 2003/87/EK (EU ETS-) irányelvvel.

A tárgyalások során továbbra is folytatódik a jogszabályoknak az uniós vívmányokkal való összehangolásában és azok végrehajtásában elért előrehaladás nyomon követése. Az EU hangsúlyozza, hogy különös figyelmet szentel majd a fent említett minden konkrét kérdés nyomon követésének azzal a céllal, hogy biztosítsa Albánia közigazgatási kapacitását, az e témakör hatálya alá tartozó valamennyi területen a jogszabályi összehangolás befejezéséhez szükséges kapacitását, valamint a végrehajtás és a jogérvényesítés terén a további eredményeket. Külön figyelmet kell fordítani az e témakör fejezetei és az egyéb tárgyalási fejezetek közötti kapcsolatokra. Albánia jogszabályainak az uniós vívmányokkal való összhangja, valamint az ország végrehajtási kapacitása csak a tárgyalások későbbi szakaszában értékelhető véglegesen. Az EU felkéri Albániát, hogy – az e témakörrel szülő tárgyalásokra az EU részéről esetlegesen kért, Albánia által a konferenciára biztosítandó tájékoztatás mellett – rendszeresen adjon részletes írásbeli tájékoztatást a Stabilizációs és Társulási Tanácsnak az uniós vívmányok végrehajtása terén elért eredményekről.

A fentiekre figyelemmel a konferenciának megfelelő időpontban még vissza kell térnie erre a témakörre.

Emellett az Unió emlékeztet arra, hogy 2025. június 16. és a tárgyalások lezárásának időpontja között az uniós vívmányok bővíthetnek.